

PRO DEFENSIONE, PRO HISTORIA - wspieramy aktywności proobronne i historyczne dla Polski. To ogólnopolski program mający na celu wzmocnienie rozwoju społeczności lokalnych poprzez wsparcie oddolnych inicjatyw obywatelskich o charakterze proobronnym i historycznym.

Ideą projektu było wspomaganie grup nieformalnych i młodych organizacji pozarządowych, które nie mają wielu możliwości uzyskania wsparcia w realizacji swoich pomysłów lub nie wiedzą, jak takie wsparcie uzyskać.

PRO DEFENSIONE, PRO HISTORIA to również szeroka gama działań edukacyjnych, animacyjnych i promocyjnych, mających wesprzeć osoby aktywne w obszarach działalności pożytku publicznego, związanych z szeroko rozumianą obronnością i popularyzacją historii. Pomorskie Stowarzyszenie Aktywności Terenowej "PSAT" zorganizowało i przeprowadziło panele dyskusyjne, szkolenia i warsztaty na terenie całego kraju, których celem było wsparcie i zmobilizowanie osób kreatywnych ze środowisk proobronnych oraz historycznych do podniesienia jakości oraz ilości podejmowanych inicjatyw.

Czy program PDPH odniósł sukces? Czy był potrzebny? Czy warto kontynuować działania programowe w przyszłości? Na te pytania PSAT, jako operator może odpowiedzieć na dwa sposoby. Pierwszy punkt widzenia to subiektywne odczucia działaczy i członków stowarzyszenia, wolontariuszy oraz specjalistów i ekspertów zaangażowanych przez operatora do realizacji projektu. Inna próba odpowiedzi na powyższe pytania to analiza statystyk i wskaźników liczbowych zrealizowanych działań programowych.

PSAT w maju 2018 roku dzięki możliwości, jaką dał Narodowy Instytut Wolności poprzez dofinansowanie PDPH z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich 2014-2020, debiutował jako operator w priorytecie 1 FIO 2018. Jako jedyni otrzymaliśmy szansę realizacji projektu o wymiarze ogólnopolskim. Największym naszym atutem było doskonale rozpoznanie i wieloletnie doświadczenie w obszarze działalności

proobronnych i historycznych. Wiedzieliśmy co i jak chcemy zrobić, jak i jakie oddolne inicjatywy wesprzeć.

Zaczęliśmy od paneli dyskusyjnych, na których prowadziliśmy szeroką kampanię informacyjną czym jest nasz projekt. Nie ukrywamy, że początkowo spotykaliśmy się z dużym dystansem i niedowierzaniem wśród przyszłych beneficjentów PDPH. „Jak to, ktoś chce wesprzeć nasze imprezy, turnieje, szkolenia, pikniki strzeleckie i gry terenowe?” „Przecież tego jeszcze było, do tej pory wszystko robiliśmy za własne pieniądze.” Ale co? My robimy grę militarną a wy nas wesprzecie, kupując sprzęt?” To tylko nieliczne przykłady komentarzy i pytań z jakimi spotykaliśmy się w pierwszych miesiącach wdrażania programu.

Później był pierwszy otwarty konkurs ofert dla grup nieformalnych, rozpoczęła się realizacja projektów oddolnych inicjatyw społecznych. Już po pierwszych relacjach z realizacji tych przedsięwzięć wiedzieliśmy, że nam się udało, że PSAT dzięki dotacji z NIW zainicjował szereg wspaniałych i wartościowych aktywności. Koniec 2018 roku to sprawozdania ze wspartych 32 projektów społecznych i statystyki, które przekroczyły nasze najśmielsze oczekiwania. To również powstanie pierwszych, nowych NGO dzięki działaniom edukacyjnym PDPH.

Rok 2019 to 10 szkoleń i warsztatów z zakresu szeroko pojętej działalności pożytku publicznego ukierunkowaną na proobronności i popularyzację wiedzy historycznej. Dzięki działaniom edukacyjnym mogliśmy nie tylko dzielić się naszą wiedzą i doświadczeniem ale również poznać wielu wartościowych ludzi i ich dotychczasowe osiągnięcia.

Lipiec 2019 to start naszego drugiego konkursu ofert dla młodych NGO. To prawie 70 ofert z każdego województwa w Polsce, emocje związane z plebiscytem internetowym i w końcu realizacja kolejnych 32 projektów.

Program nie miałby szansy realizacji, gdyby nie nowości, które wprowadził Narodowy Instytut Wolności w ramach FIO 2018. To przede wszystkim możliwość składania ofert bez własnego wkładu finansowego. To również realne wsparcie pozaprojektowe dla oferentów dzięki przeznaczeniu części dotacji na rozwój instytucjonalny. PSAT zakupił sprzęt strzelecki, który będzie służył przez następne lata w realizacji działań statutowych. Pełne wyposażenie komputerowe i biurowe ogromnie podniosło komfort i skuteczność działań zarządzająco – administracyjnych i promocyjnych. W szkoleniach dla członków, wolontariuszy i pracowników PSAT wzięło udział ponad 60 osób.

Przejdźmy zatem do twardych danych.

Na początek zestawienie osiągniętych wskaźników z planowanymi. Są to wybrane rezultaty projektowe oddolnych inicjatyw grup nieformalnych i młodych NGO realizowanych w ramach wsparcia pozyskanego w otwartych konkursach ofert PDPH 2018-19.

Wskaźnik	Wartość osiągnięta w czasie realizacji 2 otwartych konkursów ofert ramach PDPH 2018-19	Wartość planowana na etapie tworzenia oferty PDPH 2018-19
1. Liczba wspartych oddolnych inicjatyw grup nieformalnych i młodych NGO	64	64
2. Liczba wolontariuszy zaangażowanych w realizację	374	192
3. Liczba godzin świadczeń wolontarystycznych	5628	1920
4. Liczba uczestników (w tym uczestników w wieku do 21 lat)	5660(2812)	2000 (-)
5. Liczba odbiorców - widzów, kibiców, osób bezpośrednio śledzących relacje w mediach i internecie.	44868	6400

Jak widać, tylko założenie co do liczby wspartych inicjatyw zostało zrealizowane w 100%. Teoretycznie PSAT zakładał możliwość wsparcia większej ilości oddolnych inicjatyw społecznych. Było to jednak ściśle związane z wartością wsparcia, o jakie aplikowali projektodawcy. Ponieważ kwota przeznaczona na realizację pojedynczego projektu wynosiła 2600 zł, praktycznie kosztorysy prawie wszystkich wniosków opiewały na taką właśnie kwotę, co w efekcie przełożyło się na taką a nie większą liczbę wspartych projektów.

Pozostałe wskaźniki to już wartości przekroczone o **kilkaset procent**. To 194% więcej wolontariuszy, 293% więcej godzin świadczeń wolontarystycznych, 283% więcej bezpośrednich uczestników oddolnych inicjatyw społecznych i aż 701% więcej odbiorców tych działań.

Najwięcej, bo aż **40 wolontariuszy** zaangażowało się w realizację projektu „**Narodowe Święto Niepodległości - Archiwum Państwowe**”, którego realizatorem było **Stowarzyszenie airsoftowo-strzeleckie "SAS"**.

Jednak największą liczbę **godzin świadczeń wolontarystycznych – 760 (!)** świadczyli wolontariusze w czasie organizacji i realizacji projektu „**Z wdzięczności do Społecznej Niepodległości**” zrealizowanego przez **Stowarzyszenie Brzostek Top Team**.

Następną, ważną informacją jest liczba uczestników danego przedsięwzięcia. **440 uczestników** brało udział w spotkaniach uczniów szkół średnich z osobami pamiętającymi czasy II wojny światowej w ramach projektu „**Świadkowie Historii**” stowarzyszenia **Demokracja w Praktyce**.

Odbiorcy oddolnych działań projektowych to bezpośredni widzowie, kibice ale też wszyscy, którzy zobaczyli filmy czy zdjęcia danej imprezy. Grupy nieformalne i młode NGO w różny sposób mierzyli zasięg swoich działań. W tym zestawieniu największą liczbą odbiorców **17 000** cieszył się projekt grupy nieformalnej **Koszalińskie Przymierze** realizującej projekt **AirSoftGun – Operacja Konwój**.

Wszystkim organizatorom 64 oddolnych inicjatyw społecznych zostało zadane pytanie:

Czy w sytuacji, gdyby Państwa oferta nie otrzymała dofinansowania w ramach programu „Pro defensione, pro historia – młode stowarzyszenia na start” mimo wszystko przystąpilibyście Państwo do realizacji tej inicjatywy?

33 projekty w ogóle nie zostałyby zrealizowane bez wsparcia środkami FIO w ramach programu PDPH.

30 inicjatyw zostałyby zorganizowanych ale w ograniczonej formie.

Tylko jedno przedsięwzięcie odbyłoby się bez względu na otrzymane wsparcie programu PDPH.

4004 głosów oddano w II etapie konkursu "Pro defensione pro historia - młode stowarzyszenia na start".

Od 2 do 9 sierpnia 2019 można było oddawać głosy w sondażach internetowych podzielonych na województwa. Najwięcej głosów, 296 zebrał **projekt „Kręte drogi ławy do polskości”** stowarzyszenia **Fabryka Inicjatyw Obywatelskich "Łączy nas ława"**.

Działania edukacyjne programu PDPH to również, poza tematyką danych paneli dyskusyjnych, szkoleń czy warsztatów, dane statystyczne dające obraz bardzo ważnego elementu całego zadania.

669 uczestników (zakładano 100 uczestników) wzięło udział w 15 przedsięwzięciach edukacyjnych na terenie całego kraju a nasi eksperci, aby dotrzeć na miejsce przejechali łącznie **7694 kilometry**. Jednym z najważniejszych celów, jakie osiągnęliśmy to powstanie, dzięki naszym działaniom, **4 nowe organizacje pozarządowe**.

Praktycznie cała aktywność PSAT 2018-2019 była skoncentrowana na realizacji celów programu PDPH. Jesteśmy zdeterminowani w dążeniu do kontynuacji działań programowych w przyszłości. Ocena ekspertów NIW w 2018 roku 188/200 pkt to z pewnością dodatkowa motywacja dla działaczy PSAT, aby dalsze działania stowarzyszenia były ściśle skorelowane i zdeterminowane celami i rezultatami programu PDPH. W sierpniu 2019 złożyliśmy wniosek o dofinansowanie kontynuacji programu w 2020 roku. Ocena (37/40) ekspertów NIW oferty PDPH 2020 dała nam pierwsze miejsce... na liście rezerwowej w kategorii regrantingu tematycznego.

Dzięki realizacji programu wspieraliśmy aktywności, które są zbieżne z działalnością statutową PSAT. Ogólnopolski, nie często spotykany w ofertach FIO, charakter programu PDPH ma również niebagatelny wpływ na przyszłościowe wykorzystanie osiągniętych rezultatów patrząc pod kątem promocji aktywności proobronnych, patriotycznych i historycznych oraz działalności PSAT w wymiarze międzywojewódzkim.

Michał Skurzyński

Prezes PSAT